

## Meal Dađýtýmýndan Notlar ve Tepekkür

Editör : Kadir SADIÇ  
11 02 2010

Baplıđýmýzý "notlar" olarak attýk alýbmýp olduđumuz üzere ama meal dađýtýmýmýzla ilgili sadece bir notumuz olacak bugün. Ç binada takýlýp kalmýp ve kendimi sýradýbý sayýlabilecek bir amcanýn karpýsýnda bulmuđtum. Binanýn bütöün katlarýný dolapýp yan binaya yöneldim. Bu sýrada arkamdan;

"kimse deđilmiþ, reklamcýymýp... Sakallý" diye bir ses duydum.

Özellikle "sakallý" kýsmý hoþuma gitmiþti. Geri dönüp gülümseyerek

"yok amca, reklamcý deđilim" dedim.

Dairesinin penceresinden apađýya dođru hafif sert bir edayla

"peki necisin" diye sordu.

"Ben ücretsiz olarak kutsal kitaplarý dađýtýyorum" diye cevapladým.

Bunun üzerine amca

"siz hala oralarda mýsýnýz" modunda

"ne faydasý var o kitaplarýn " diye tekrar sordu.

Ben daha cevap vermeden

"para kazandýrýyor mu, dünyalýk ne faydasý var" gibi sorularý peþpeþe sýraladı. Ben de bu kitaplarýn dünyalýk ta faydalarý olm birlikte, aslolan diđer dünyamýz için hayat rehberi olduklarýný belirttim. Amca ise benim tam da bu noktaya geleceđimi beklermiþ gibi hemen karpýlýk verdi.

"Öteki dünyaya kim gidip gelmiþki böyle diyorsun? Var mı gidip gelen?" "Tabi var" dedim yarý þaka yarý ciddi. "Kimmip onlar? On bana da gelsin Lotto'daki sayýlarý söylesin de para kazanalým" Matrak bir sohbet olacađa benziyordu. Amca zemin katla birinci kat arasýndaki dairesinin penceresinde bense kaldýrýmda birbirimizi anlamaya çalıþarak tipik iki Türk'ü canlandýrýyorduk. "Öbür dünyaya gidip gelenler" olarak peygamber efendilerimizi ve kutsal metinlerde kýssalarý anlatýlan öldükten sonra dirilenleri kastetmiþtim. Bunu daha iyi ifade edebilmek için din dýpý bir örnek vereyim dedim. "Mesela Nostradamus diye bir kâhin duydunu mu? Adam kendisinden yüzyýllarca sonra olacak olaylar hakkýnda kehanetlerde bulunmuþ ve isabet etmiþ. Sizce nasýl bilmiþ olabilir bunlarý?" diye sormuþ, cümlemleri henüz bitirmiþtim ki amca içeri daldý. Birkaç saniye sonra geri döndüđünde elindeki kitab göstererek; "bu adamý mı diyorsun" diye pipkin pipkin gülmeye baþladı. Elinde "Nostradamus'un Kehanetleri" yle ilgili bir tutuyordu. Gülmekte ben de ona eþlik ettim tabi. Ve ekledim: "Ooo, amca boþ deđilmiþsiniz siz de hani" Konuþmalarýmýzýn bu noktasýnda ortam biraz yumuþamýp ve tekrar konumuza dönmüþtük. "Hangi kitaplarý dađýtýyorsun bakalým" "Kur'an'ýn türkçe v tercümelerini dađýtýyorum.

Amca tekrar içeriye kaybolup elinde iki kitapla geri döndü. "Bende var zaten" deyip biri sadece arapça diđer tercümesiyle birlikte arapça olan Kur'an mushaflarýný gösterdi. Mushaflarý görünce konuþmamýzýn baþlarýnda geçen diyalogtan dođan önyargýlarýn kayboluverdi. "Öteki dünyaya gidip gelen var mı" diye alaysý alaysý sorunca ister istemez inançsýz bir amca izlenimi dođmuþtu bende ne yazýk ki. Kitaplarý tekrar içeri götürdükten sonra bu kez söze ben girdim. "Madem Kur'an'ýnýz var, okuyorsunuz, o zaman Ýncil ve Tevrat vereyim" Kafasý karýþmýp olacak ki

"Misyoner misin sen?" diye sordu. Ben de gülümseyerek "evet, müslöman misyonerim" dedim. Bu kez konuyu deđiþtirip "sen nerelisin delikanlý" diye sordu. "Isparta'lyým" deyince kafasýný ilerden bize dođru yaklaþan komþusuna çevirerek "ipte þu komþu Isparta'ly" dedi. Hemþehrimiz hiç oralý olmayýp, amcaya selam vererek içeri girdi gerçi ama ben dert edinmedim. Belliki acelesi vardý, ya da hemþehrilerle arasý pek iyi deđildi. Amcamýz sohbetin tadýna varamamýp olacak ki; "gel hele yukarý, üþümüþsündü kahve içeriz, hem de konuþuruz" diyerek evine davet etti. Gerçi daha yeni baþlamýþtým ve akþam olmak üzereydi ama dýþarýsý gerçekten sođuktu. Bir kahve hiç te fena olmazdı. Hem amca da ilginç birine benziyordu. Bu düþüncelerle "iyi olur ama sizi rahatlatmýþ olmayayým" diye karpýlýk verdim. "Rahatsızlýk olmaz" deyip içeri girdi ve pencereleri kapattý. Amca kapýyyı açtýđýnda, beklenmedik bir þekilde içeri giren Tanrı misafiri karpýsýnda þapýrmýp bir vaziyette mutfakta birþeylerle meþgul olan haným tey. çarptý. "Rahatsız etmiyorum, deđil mi" diye tekrar sormak zorunda hissettim kendimi. Amca gayet keyifle beni içeri davet ederken ne içmek istediđimi de öđrenip hanýmýna ilettiler. Oturma odasýna girdiđimde amcanýn neden kitap deyince beni lafa tuttuđunun ve beni davet ettiđinin sebebi bir miktar anlaþýmlymýp oldu. Sađlý sollu raflar kitap doluydu. Sayý olarak apýrý fazla deđ çeþitlilik olarak çok fazlaydı. Gerek sohbetimiz boyunca amcanýn önüme yýđdýklarýndan gerekse fýrsat bulup göz attýkça gördü anladým ki, amcanýn okuma yelpazesi bađayý geniþti. Bu yelpazenin bir ucunda üstad Necip Fazýl ve Emine Þenlikođlu, diđer ucunda Turan Dursun ve Aziz Nesin bulunuyordu. Arada ise kimler yok ki? Sokrates, Eflatun, Ýbn-i Rüþd, Ömer Hayyam, Descartes, Martin Lings v.s. Ađýrlýđý felsefik ve tarihi kitaplar oluþturuyordu. Bu kitaplarýn bir kýsmý sohbet boyunca önüme getti. Geçen her konuyu, söyledii her cümleyi delillendirmekten büyük zevk alýyordu anlaþýlan. Yani boþ konuþmadýđýný ispat etmiþti.

Gerçekten de boþ biri deđildi Ýzmir'li Erdiñç amca. 73 yaþýnda olmasýna rađmen hâlâ canlý ve zinde. Kendisi tam bir kitap kurd tahsil olarak ilkökul iki terk. Yani ilkökul diplomasý bile yokmuþ. Bunu duyunca hayretimi gizleyemedim. Bunun nasýl mümkün olduđunu sorduđumda þu anýsýný anlattý: Almanya'ya ilk geldiði günlerde bir alman barýnda bir almanla biralarýný yudumlarlarken amcanýn Ýzmir'li olduđunu öđrenen alman bir soru sormuþ. "Efes ne alemde" demiþ. Amca da, o zamanlar henüz inþaat halinde olan Efes Otel'i ni soruyor sanmýþ ve "iyi iyi" demiþ. "Ýnþaatý bitmek üzere, çok büyük bir otel" diye de eklemiþ. Adam bu cevap karpýsýnda kýzmýþ ve "hadi ordan git, senin kendi dünyandan bile haberin yok" deyip yanýndan gitmiþ. Almancasý iyi olmadýđý "acaba kötü birþey mi söyledim" diye merakta kalmýp. Ertesi gün kendisi öđrenci olan bir Türk gencini götüřüp, dün ne olupta o k kýzdýđýný öđrenmesini istemiþ. Adam da durumu anlatýp, kendisinin tarihi Efes harabelerini kastettiđini ama onun Efes Otel'i ni anladýđýný belirtmiþ. Amcamýz durumu anlamýp ama Efes harabelerinin ne ve nerede olduđunu yine anlayamamýp. Çünkü Efes tiyatrosu hakkýnda hiçbir bilgisi yokmuþ. Bu olay onu kamçýlamýp ve azmini artýrmýp. Özellikle Anadolu tarihiyle ilgili kitaplarý ta Heredot'la ve tarihi kitaplarý okurken mitlerle yani efsanelerle tanýpmýp. Eski Türk, Uygur, Anadolu ve Yunan mitleri derken, bu

efsanelerin kutsal kitaplardaki kıssalara benzerliði dikkatini çekmiþ. Ýpte bu noktada sanýrým bazý tarih ve ilim adamýnýn sahip saplantýya takýlmýþ. Halk efsanelerinin kutsal kitaplardan bozma deðil, kutsal kitaplardaki hikayelerin halk efsanelerinden araklandýðýný düþünmeye baþlamýþ. Bu düþüncesini saðlam bir zemine oturabilmek için dini araþtırmalara girmiş. Hem dini ka de din karþıtý yazýları okumuş. Öyle görünüyor ki, bütün bu harmanlama amcanýn kafasýný daha da karýþtırmýþ. Bu durumu itiraf etti zaman zaman. Arada bir tekrar ettiði "keþke önceki cahilliðimde kalsaydým" sözünü çok manidar buldum. Sanki bu sözün inancýnýn sarsýldýðýný ve bu durumdan memnun olmadýðýný itiraf ediyor gibiydi. Ama diðer yandan inancýndan da tamamen k açıkça ortadaydı. Sohbetimiz boyunca dini yanlýp anlayan ve çýkarları için kullanan dinci, yobaz, kafaları örümceklenmiþ gerici laf atýp durdu. Derdi onlarlaydı. Bu hale dert deðil kin demek daha doðru belki. Çünkü onlardan biri sözkonusu olduðunda küfretmemek için kendini zor tutuyordu. Amcanýn bir kaþık suda boðmak istediði o yobazlar grubuna ben de giriyordum belki ama ipte neskafelerimizi yudumlarken güzelce sohbet ediyor ve birbirimizi anlayabiliyorduk. Bahsettiði kesimi en sert cümlelerle eleştirirken sýk sýk onları savunmak zorunda kalsam da birçok konuda hak veriyordum. Çünkü bu gerçekler acý olsa bizim gerçeklerimizdi. Okumama, ruhsuz ibadet etme, ahlaki zaafı bunlardan birkaçıdır mesela. Bunlara eyvallah. Ama amcamız bir de islami gerçekleri kabullenemiyordu. Yıki ve domuz yasađý, baörtüsü emri, çok evlilik izni gibi. Bunların bir kısr amcaya göre, Peygamber efendimiz tarafından o zamanın geređi olarak Kur'an'a yazılmıptı. Yıki ve domuz eti haramlıđına da iki hikaye anlattı ki, ben ilk kez duydum. Onca kitap okuduđu halde bu konuda sahih bilgiye ulaþamamasına baþtım doðrusu. Hikayeler pöyle:Arabistan sıcađında domuzlar avlanıp yendikten sonra bulabık ellerle saçıny-baþını kaþıyan çocukların baþ diðer parazitler meydana gelmeye baþlamıp. Ardýndan da hastalıklar oluyormuş. Bu durumu görüp bir önlem almak isteyen Peygamberimiz domuz etini yasak etmiş. Baþka bir gün Peygamberimiz devesiyle çölde giderken bir grup sahabeye rastlamıp. Oturmuşlar, yeyip içip eðleniyorlarmış. Peygamberimiz selam verip kısa bir sohbetten sonra ordan ayrılmış. Geri dönerken tek noktaya geldiðinde bir bakmış ki meydan kan gölüne dönmüş. Henüz þarap yasaklanmadýđından herkes için sarhoþ olmuş, bir þakalaþırken, þaka sataþmaya, sataþma da kavgaya dönüpmüş. Hepsi çekmiş kılýcýný ve öldüren öldürene... Bunu gören Pey sonra içki içilmesini tamamen yasaklamış. Tabi ki bu hikayeler hem ilmilikten hem de aklilikten uzak ama Erdiñ amcaya bunu anlatmak kolay deðil. Nasıl kolay olsun ki, kendisi tam bir Ömer Hayyam hayraný. Bu mýsraları söylerken yine bizim yobaz(!) kardeþlerimize gönderme yapmadan edemiyordu: Oturmuş sofular gölge altýnaSalkým salkým üzüm yerler,Ben suyunu içtiðim içinBana külli kâfir derler. "En büyük Türk" dediði At posterleri altýnda 2 saatten fazla sohbet ettik. Bir ara Nutuk'u okumadýđýmý söylediðimde "sen türk deðilsin o zaman" diye sitem etti. Ben de "doðru, ben almaným zaten" diye ironi yaptým. "Gericiler Atatürk'ü sevmez" deyince yine açıklama yapmak durumunda kaldým. Ama en hassas konularda bile seviyeyi korumayı ve anlaþmayı baþardık. Kendi dindarımyza olan güveni öylesine sarsılmıþ ki Erdiñ amcanın, onların yazdıđı Siyer kitaplarına bile güvenmiyordu. Elindeki Martin Lings (Ebubekr Siraceddin)'e ait "Muhammed" adlı kitabı gösterirken ona yabancı, yani sonradan müslüman olduđu için inandýđını söylüyordu gerek sahip olduđu siyasi görüp, gerekse çevresindeki olumsuz þahsiyetler inancýnýn þekillenmesinde etkili olmuþtu. Okuyarak araþtırarak kendisinin uyandýđını ama bu uyanmadan da pek memnun olmadýđını Atilla Ýlhan'ın þu sözünü dile getirdi birkaç "Uyandırma beni, baþımın üstünde taþıyı seni.Uyandırýrsan beni, elimde taþla beklerim seni." Herþeye raðmen kalbinin derinliklerinde iman kıvılcımları çakýyordu amcanın. Yaptıđı "gerçek müslüman"- "sahte müslüman" kıyaslamasında M.Akif verdi. Ýstiklal Marşı'nın kabulünde kendisine verilen büyük para ödülünü kabul etmeyip bu paranın kimsesizlere dađıtılmasını anlatırken gözyaşlarını tutamadı. Bize duygulu anlar yaþattı. Kıssadan hisse; demekki bir dindarın örneklidi çok þey ifade ed örneklidin olumlu veya olumsuz olması ise karþımyzdakinin dine ısınmasına veya dinden soðumasına sebep olabiliyor. Vakit ilerlemiş olduðundan müsaade isteyip kalktım. Ben kendi adýma çok istifade ettim ve memnun oldum. Amcanın memnuniyeti de her halinden belli oluyordu. Tekrar gelmemi istemesi de buna iparetti. Tekrar gideceðime dair söz verip ayrıldım. Sponsorlarımyza Tepekkür Bu noktada, meal dađıtýmıyız için bize az veya çok maddi desteklerini esirgemeyen hay sahiplerini anmak ve tepekkürlerimizi iletmek istiyorum. Allah kendilerinden razı olsun ve yardımlarını bereketlendirisin. Ahmet DedeođuA. DizmanA. UlukösaEkrem KayaEmin CanFahri KayaHalil AslanMuhammed YalçýnkayaMurat ErMustafa KarasavulMustafa ÞahinRecep KoçuluRüptü KamYasemin Uçarkuþ